

חוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004*

1. מטרות חוק זה הן: מטרות
- (1) להגן על הסביבה החופית ואוצרות הטבע והמורשת שבה, לשקם ולשמר כמשאב בעל ערכים ייחודיים וכן למנוע ולצמצם במידת האפשר פגיעה בהם;
- (2) לשמור את הסביבה החופית והחול החופי לתועלת ולהנאת הציבור, ולדורות הבאים;
- (3) לקבוע עקרונות והגבלות לניהול, לפיתוח ולשימוש בני קיימא של הסביבה החופית.
2. בחוק זה –
- "חול חופי" – חול לא מיוצב המצוי בתחום חוף הים;
- "חוק גנים לאומיים" – חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998¹;
- "חוק הסדרת מקומות רחצה" – חוק הסדרת מקומות רחצה, התשכ"ד-1964²;
- "חוק העתיקות" – חוק העתיקות, התשל"ח-1978³;
- "חוק התכנון והבניה" – חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965⁴;
- "חוק שמירת הנקיון" – חוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984⁵;
- "יום התחילה" – יום תחילתו של חוק זה;
- "מיתקן ביטחוני" – כהגדרתו בסעיף 159 לחוק התכנון והבניה;
- "נמל" – נמלי אשרוד, אשקלון, חדרה וחיפה כמשמעותם בפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971⁶;
- "סביבה חופית" – תחום של 300 מטר שיימדד מקו החוף של הים התיכון לכיוון היבשה וכן התחום שיימדד מקו החוף של הים התיכון לכיוון הים עד סוף מימי החופין, לרבות, ביבשה – פני הקרקע ותת הקרקע, בים – קרקעית הים ותת הקרקעית, וכן משאבי הטבע והנוף, וערכי הטבע והמורשת, ועתיקות כהגדרתן בחוק העתיקות, שבהם ומעליהם;
- "ערך טבע" – כהגדרתו בחוק גנים לאומיים;
- "פגיעה בסביבה החופית" – פעולה של אדם בסביבה החופית, לרבות כל אחת מהפעולות המפורטות בפסקאות (1) עד (6) להלן, הגורמת לשינוי ניכר במהלך ההתפתחות הטבעית או בשימור של הסביבה החופית:
- (1) פגיעה במערכות אקולוגיות המתקיימות בסביבה החופית;
- (2) פגיעה בטבלאות גידוד ומסלע, במערות ובמצוקים טבעיים, בדיונות חול ובאזורי שפך של נחלים, המצויים בסביבה החופית;

* התקבל בכנסת ביום י"ז באב התשס"ד (4 באוגוסט 2004): הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 51, מיום כ"ח בתמוז התשס"ג (28 ביולי 2003), עמ' 604.

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 202; התשס"ד, עמ' 144.

² ס"ח התשנ"ג, עמ' 174; התש"ס, עמ' 258.

³ ס"ח התשל"ח, עמ' 76; התשס"ד, עמ' 205.

⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התשס"ד, עמ' 70.

⁵ ס"ח התשמ"ד, עמ' 142; התש"ס, עמ' 276.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 20, עמ' 443; התשמ"ו, עמ' 132.

- (3) פגיעה בקו המגע בין הים ליבשה ושינויו;
- (4) פגיעה בזרימה ובתנועה הטבעית של החול החופי ומי הים;
- (5) גרימת סיכון או נזק לאזורי מחיה של מיני צומח או בעלי חיים ולרבייתם בסביבה החופית;
- (6) פגיעה באתרי מורשת ועתיקות כהגדרתם בחוק העתיקות, הנמצאים בסביבה החופית;
- "קו החוף" – קו מוגדר בקואורדינטות ומסומן על מפה, בגובה 0.75 מטר מעל אפס האיוון הארצי, לאורך חופי הים התיכון, כפי שייקבע בידי המנהל, כהגדרתו בפקודת המדידות⁷, ויפורסם ברשומות בתוך שנה מתחילת חוק זה, ועד לפרסום האמור, כפי שיימדד בידי מודד בעל רישיון כהגדרתו בפקודת המדידות ולפי הפקודה;
- "שטח סגור" – שטח הסגור בצו סגירה לפי תקנה 125 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945⁸ (בחוק זה – תקנות ההגנה);
- "תחום חוף הים" – תחום של 100 מטרים שיימדד מקו החוף לכיוון היבשה וכן התחום שיימדד מקו החוף לכיוון הים עד לקו עומק מים של 30 מטרים בתוך הים או עד למרחק של 1 מיל ימי, לפי הרחוק מקו החוף שביניהם;
- "תכנית" – כהגדרתה בחוק התכנון והבניה;
- "השר" – השר לאיכות הסביבה.

צמצום הפגיעה
בסביבה החופית

3. (א) רשות המוסמכת לתת רישיון או היתר לפעולה בתחום חוף הים, תעשה זאת, ככל האפשר, באופן שיהיה בו כדי לצמצם את הפגיעה בסביבה החופית.

(ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול על רשות מוסמכת לפי חוק התכנון והבניה ויחולו עליה ההוראות הקבועות בחוק התכנון והבניה.

איסור פגיעה
בסביבה החופית

4. (א) לא יבצע אדם פעולה המהווה או העלולה להוות פגיעה בסביבה החופית אלא אם כן מתקיימים כל אלה:

(1) הוא פעל כשבידיו אישור, רישיון או היתר שניתן לו לפי כל דין, ובהתאם לתנאיו, ולענין עבודה או שימוש שלגביהם לא נדרש היתר לפי כל דין – הוא פעל בהתאם לתכנית החלה על המקרקעין;

(2) הפעולה המהווה או העלולה להוות פגיעה בסביבה החופית נדרשה לצורך מימוש האישור, הרישיון, ההיתר או התכנית כאמור בפסקה (1), לפי הענין;

(3) הוא נקט את האמצעים שנקבעו, ככל שנקבעו, באישור, ברישיון, בהיתר או בתכנית כדי לצמצם את הפגיעה בסביבה החופית ולשקם במידת האפשר את הסביבה החופית ולהשיב את המצב לקדמותו.

(ב) עם סיום הפעולה כאמור בסעיף קטן (א), ינקוט מי שבידיו האישור, הרישיון או ההיתר, או המשתמש או מבצע העבודה, לפי הענין, את האמצעים שנקבעו, אם נקבעו, באישור, ברישיון, בהיתר או בתכנית, כדי לשקם את הסביבה החופית ולהשיב, במידת האפשר, את המצב לקדמותו.

זכות הציבור
למעבר חופשי

5. (א) תחום חוף הים יהיה פתוח להליכה רגלית לכל אורכו, בכפוף להוראות סעיף זה.

⁷ חוקי איי, כרך ב', עמ' 1368; התשי"ג, עמ' 98.
⁸ ע"ר 1945, תוס' 2, עמ' 855; התשמ"ב, עמ' 173.

(ב) אין באמור בסעיף זה, כדי למנוע הקמת מכשול מלאכותי, גדר או מעצור אחר, החוסם את המעבר החופשי לאורך תחום חוף הים, אם הדבר נעשה בהתאם לתכנית או היתר.

(ג) הוראות סעיף קטן (א), לא יחולו באזורים או במיתקנים כמפורט להלן:

(1) מיתקן ביטחוני ושטח סגור;

(2) נמל;

(3) מיתקן אחסון דלק או גז, מיתקן להתפלת מים ותחנת כוח;

(4) מיתקן גז טבעי, אלא אם כן אין הדבר סביר בנסיבות הענין;

(5) מקום רחצה מוכרז שהכניסה אליו כרוכה בתשלום דמי כניסה בהתאם לחוק הסדרת מקומות רחצה;

(6) מקום רחצה מוכרז המיועד באופן קבוע או זמני לרחצה בלעדית של גברים, נשים וטף;

(7) שמורת טבע וגן לאומי כהגדרתם בחוק גנים לאומיים;

(8) מקרקעין בתחום חוף הים כמפורט בפסקאות משנה (א) ו-(ב) להלן:

(א) מקרקעין שערב יום התחילה אינם מקרקעי ישראל כמשמעותם בחוק ייסוד: מקרקעי ישראל (בפסקה זו – מקרקעי ישראל), כל עוד אין למדינה, לרשות הפיתוח או לקרן הקיימת לישראל זכות להחזיק בהם;

(ב) מקרקעי ישראל שערב יום התחילה היתה לאדם זכות שכירותו; לגביהם – כל עוד זכות השכירות לא פקעה;

(9) אזורים או מיתקנים אחרים שקבע השר בצו, ובכלל זה אזור או מיתקן שהכניסה אליו והשימוש בו מוגבלים מטעמי ביטחון, בטיחות או הגנה על ערכי טבע.

(ד) אם קיימת במקרקעין כאמור בסעיף קטן (ג) זכות מעבר וגישה לציבור באותם מקרקעין או בחלקם, בין אם מכוח תכנית ובין אם מכוח כל דין אחר, לא יהיה באמור בסעיף קטן (ג) כדי להביא לשלילת זכות זו.

6. (א) השר, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי להטיל בתקנות היטל להגנת הסביבה החופית, על בעל, מחזיק או מפעיל של מיתקן הנמצא בתחום חוף הים, שהוא מסוג המיתקנים שקבע השר; היטל לפי סעיף זה ישולם לקרן לשמירת הניקיון כמשמעותה בחוק שמירת הניקיון (להלן – הקרן לשמירת הניקיון), וישמש למטרות האמורות בסעיף 1.

(ב) בתקנות כאמור בסעיף קטן (א) יקבע השר סוגי מיתקנים אשר הקמתם, קיומם או הפעלתם גורמים לפגיעה בסביבה החופית.

(ג) שיעור ההיטל, אופן הצמדתו, דרכי תשלומו וגבייתו ייקבעו בהסכמת שר האוצר.

7. (א) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שישה חודשים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁹ (להלן – חוק העונשין); נעברה העבירה בידי תאגיד, דינו – ארבע פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א4) לחוק העונשין;

⁹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226: התשס"ד, עמ' 18.

היטל להגנת הסביבה החופית

עונשין

(1) מבצע פעולה המהווה או העלולה להוות פגיעה בסביבה החופית, בניגוד להוראות סעיף 4(א);

(2) אינו נוקט את האמצעים לשיקום הסביבה החופית ולהשבת המצב לקדמותו בהתאם להוראות סעיף 4(ב);

(3) מקים מכשול, גדר או מעצור אחר החוסם את המעבר החופשי לאורך תחום חוף הים, בניגוד להוראות סעיף 5(ב).

(ב) מי שאינו מבצע צו שנמסר לו לפי הוראות סעיף 9, דינו – מאסר שנה או קנס, כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין; נעברה העבירה בידי תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור.

(ג) היתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט להטיל קנס נוסף, בשיעור של חמישה אחוזים מהקנס הקבוע לאותה עבירה, לכל יום שבו נמשכת העבירה, מיום מסירת התראה, או ממועד מאוחר יותר שנקבע בה אם נקבע; על מסירה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, בענין המצאת מסמכים, בשינויים המחויבים; לענין זה, "התראה" – התראה בכתב בידי מי שהשר הסמיכו לענין זה.

(ד) קנס שהוטל בשל עבירה לפי חוק זה ישולם לקרן לשמירת הניקיון וישמש למטרות האמורות בסעיף 1.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ד), קנס שהטיל עובד של רשות מקומית או שהוטל בבית משפט עקב הפעלת סמכותו של עובד רשות מקומית, ישולם לקופת הרשות המקומית.

אחריות נושא
משרה בתאגיד

8. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שאפשר למניעת עבירות לפי סעיף 7 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה בתאגיד" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 7 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה ככל האפשר כדי למלא את חובתו.

צו למניעה או
להסרתה של
הפגיעה בסביבה

9. (א) נוכח השר או מי שהוא הסמיך לענין זה כי נגרמת פגיעה בסביבה החופית בניגוד להוראות חוק זה או כי קיימת הסתברות גבוהה שתיגרם פגיעה כאמור, וטרם הוגש כתב אישום, רשאי הוא לצוות על מי שגרם לפגיעה או על מי שעומד לעשות כן, להפסיק את הפעולה הגורמת לפגיעה ולנקוט את האמצעים הדרושים לשיקום הסביבה החופית, ולהשבת המצב לקדמותו, ככל האפשר, או להימנע מעשיית הפעולה, לפי הענין, הכל באופן ובתוך תקופת הזמן שתיקבע בצו ושתחילתה במועד מסירתו.

(ב) צו לפי סעיף זה, לגבי פעילות ביטחונית, יינתן בהסכמת שר הביטחון.

(ג) מי שלא קיים הוראות צו שניתן לפי סעיף זה, רשאי השר או מי שהוא הסמיך לענין זה, לבצע את הנדרש לפי הצו; משעשה כן, יהיה מי שנצטווה אך לא מילא אחר הוראות הצו חייב בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו, לקרן לשמירת הניקיון; על גבייתן של הוצאות שהוצאו לפי סעיף זה תחול פקודת המסים (גביה)¹⁰.

¹⁰ חוקי א"י, כרך ב', עמ' 1374; התש"ס, עמ' 231.

(ד) מי שהשר הסמיך לענין ביצוע צו כאמור בסעיף קטן (ב), יהיו נתונות לו הסמכויות הנתונות למפקח לפי הוראות סעיף 12(ג).

(ה) על מסירת צו לפי חוק זה יחולו הוראות סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹¹, בדבר המצאת מסמכים, בשינויים המחוייבים.

10. (א) הרואה עצמו נפגע על ידי צו שהוצא לפי הוראות סעיף 9, רשאי להגיש לבית המשפט, המוסמך לרון בעבירה נושא הצו, בקשה לביטולו.

בקשה לביטול צו על ידי בית משפט

(ב) הגשת בקשה לביטול צו, לפי הוראות סעיף קטן (א), אינה מתלה את תוקפו של הצו, כל עוד לא החליט בית המשפט אחרת; החליט בית המשפט להתלות את תוקפו של הצו כמעמד צד אחד, תידון הבקשה במעמד הצדדים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום שבעה ימים מיום ההחלטה.

(ג) בית המשפט רשאי לבטל את הצו, לאשרו או לשנותו.

11. (א) הוגש כתב אישום בשל עבירה לפי חוק זה, רשאי בית משפט ליתן צו עשה, צו אל תעשה וכל סעד אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות הענין, לרבות לביצוע צו לפי סעיף 9, והכל כדי למנוע, להפסיק או לצמצם פגיעה בסביבה החופית כתוצאה מביצוע העבירה או כדי לשמור את תחום חוף הים במצב נקי, ולמנוע את הישנות העבירה.

סמכויות בית משפט

(ב) על צו שהוציא בית משפט לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 20(ב) ו-1(ד) עד (ח) לחוק המים, התשי"ט-1959¹², בשינויים המחוייבים.

(ג) בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה לפי חוק זה, רשאי, בגזר הדין, נוסף על כל עונש שיטיל -

(1) לצוות עליו לתקן כל פגיעה שגרם לסביבה החופית ולשקמה, או לנקות את תחום חוף הים, לפי הענין;

(2) לחייבו בתשלום ההוצאות שהוצאו לתיקון הפגיעה, לשיקום הסביבה החופית או לניקוי תחום חוף הים כאמור בפסקה (1). אם הגיש התובע או מי שהוציא בקשה לבית המשפט; לענין סעיף קטן זה, "הוצאות" - לרבות הוצאות סבירות לתכנון ופיקוח על שיקום הסביבה החופית, או על ניקיון תחום חוף הים, אם פיקוח כאמור נדרש.

(ד) הורשעו בעבירה יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט, בהחלטה כאמור בסעיף קטן (ג), להטיל את תשלום ההוצאות על כולם או על חלקם, יחד או לחוד, או לחלק את התשלום ביניהם, הכל כפי שיראה לו בנסיבות הענין.

12. (א) השר רשאי למנות, מבין עובדי המדינה, מבין עובדי הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים, מבין עובדי רשות העתיקות, וכן מבין עובדי רשות מקומית בהסכמת ראש אותה רשות, מפקחים לצורך פיקוח על קיום הוראות חוק זה.

מפקחים

(ב) לא יתמנה מפקח אלא בהתקיים שני אלה:

(1) משטרת ישראל לא הודיעה כי היא מתנגדת למינויו מטעמים של ביטחון הציבור;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה, כפי שקבע השר בתיאום עם השר לביטחון הפנים.

¹¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשס"ג, עמ' 536.

¹² ס"ח התשי"ט, עמ' 162; התשס"ד, עמ' 141.

(ג) לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה, רשאי מפקח להיכנס לכל מקום שהוא בסביבה החופית בכל עת סבירה, ובלבד שלא ייכנס -

(1) למקום המשמש למגורים אלא לפי צו של בית משפט;

(2) למיתקן ביטחוני או לשטח סגור אלא ברשות שר הביטחון או המפקד הצבאי כהגדרתו בתקנות ההגנה או מי שהם הסמיכו לשם כך, לפי הענין.

(ד) לשם גילוי עבירה לפי חוק זה יהיו למפקח הסמכות המסורה לשוטר לדרוש הזדהות, סמכויות חקירה המסורות לקצין משטרה לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)¹³, וכן סמכותו של שוטר לבקש מבית המשפט צו חיפוש ולבצעו לפי סעיפים 23 ו-24(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969¹⁴ (בסעיף זה - פקודת סדר הדין הפלילי); על החקירה יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), ועל חיפוש ותפיסת חפצים יחולו הוראות סעיפים 26 עד 29 ו-33 עד 42 לפקודת סדר הדין הפלילי, בשינויים המחויבים, כאילו הם נעשו בידי שוטר או קצין משטרה, לפי הענין.

13. חוק זה חל על המדינה.

14. הוראות סעיפים 3 ו-4 לא יחולו על מיתקן ביטחוני ובתחומו, לרבות על פעילות המתבצעת בו או בקשר אליו או להקמתו, על הסמכות, על ההליכים ועל התנאים למתן היתר למיתקן כאמור, לפי פרק ו' לחוק התכנון והבניה, וכן על פעילות ביטחונית המתבצעת בשטח סגור; ואולם בהליכים למתן היתר למיתקן ביטחוני בתחום חוף הים, תתחשב הועדה למיתקנים ביטחוניים, כמשמעותה בסעיף 160(1) לחוק התכנון והבניה, ככל האפשר, בהוראות חוק זה, ופעילות המתבצעת בידי מערכת הביטחון בתחום הסביבה החופית שאינה טעונה היתר לפי חוק התכנון והבניה תבוצע ככל האפשר, בהתאם להוראות חוק זה.

15. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין, ואין בהן כדי לגרוע מהוראות חוק שמירת הניקיון, חוק הסדרת מקומות רחצה, התשכ"ד-1964¹⁵, לרבות סמכות שר הפנים לאשר גביית דמי כניסה למקום רחצה, חוק גנים לאומיים וחוק העתיקות.

16. השר לאיכות הסביבה ממונה על ביצוע חוק זה, למעט תיקון חוק התכנון והבניה לפי סעיף 21 להלן, והוא רשאי, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

17. בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984, בסעיף 10(ב), בסופו יבוא "וכן להגנה על הסביבה החופית כהגדרתה בחוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004¹⁶, למניעת פגיעה בה ולשיקומה".

18. בחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992¹⁷, בסעיף 1 - (1) בהגדרה "מפגע סביבתי", אחרי "זיהום על ידי קרינה" יבוא "פגיעה בסביבה החופית";

¹³ חוקי א"י, כרך א', עמ' 439; ס"ח התשכ"ה, עמ' 53.

¹⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284; התשנ"ז, עמ' 210.

¹⁵ ס"ח התשכ"ד, עמ' 172.

¹⁶ ס"ח התשס"ד, עמ' 540.

¹⁷ ס"ח התשנ"ב, עמ' 184; התשס"ג, עמ' 119.

תחולה על המדינה

מערכת הביטחון - סייג לתחולה

שמירת דינים

ביצוע ותקנות

תיקון חוק שמירת הניקיון - מס' 8

תיקון החוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות) - מס' 3

(2) אחרי ההגדרה "מפגע סביבתי" יבוא:

"פגיעה בסביבה החופית" - כהגדרתה בחוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004¹⁸;

19. בחוק הסדרת מקומות רחצה, בסעיף 8, בסופו יבוא "ובכפוף לקבלת אישור שר הפנים".

תיקון חוק
הסדרת מקומות
רחצה - מס' 4

20. אין בהוראות חוק זה כדי לפגוע בכל אחד מאלה:

הוראת מעבר

(1) עיסוק, פעולה, שימוש או עבודה שניתן לגביהם אישור, היתר או רישיון כדין לפני תחילתו של חוק זה;

(2) תכנית שהיא בת תוקף ערב תחילתו של חוק זה, וכל עוד התכנית בת תוקף או תכנית מפורטת המקיימת את כל הוראותיה של תכנית מיתאר מקומית שהיא בת תוקף כאמור;

(3) התחייבות חוזית כתובה וחתומה, שענינה זכויות בניה או שימוש במקרקעין בתחום הסביבה החופית, ושניתנה כדין ובסמכות בידי המדינה, ערב פרסומה של הצעת חוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ג-2003¹⁹, ברשומות.

21. בחוק התכנון והבניה -

תיקון חוק
התכנון והבניה
- מס' 69

(1) בסעיף 1, לפני ההגדרה "רשות מקומית" יבוא:

"סביבה חופית" - תחום של 300 מטר שיימדד מקו החוף של הים התיכון לכיוון היבשה וכן התחום שיימדד מקו החוף של הים התיכון לכיוון הים עד סוף מימי החופין, לרבות ביבשה - פני הקרקע ותת הקרקע, בים - קרקעית הים ותת הקרקעית, וכן משאבי הטבע והנוף, וערכי הטבע והמורשת, לרבות עתיקות כהגדרתן בחוק העתיקות, שבהם ומעליהם;

(2) בסעיף 156 -

(א) במקום כותרת הסעיף יבוא "הגבלות בקרקע חקלאית ובתחום הסביבה החופית";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "במימי החופים" יבוא "בתחום הסביבה החופית";

(3) בסעיף 204(ג), אחרי "בניגוד להוראות התוספת הראשונה" יבוא "או השניה".

(4) במקום האמור בתוספת השניה יבוא:

1. בתוספת זו -

"קו החוף" - קו מוגדר בקואורדינטות ומסומן על מפה, בגובה 0.75 מטר מעל אפס האיזון הארצי, לאורך חופי הים התיכון, כפי שייקבע בידי המנהל, כהגדרתו בפקודת המדידות²⁰, ויפורסם ברשומות בתוך שנה מתחילתו של תיקון 69, ועד לפרסום האמור, כפי שיימדד בידי מודד בעל רישיון כהגדרתו בפקודת המדידות ולפי הפקודה;

¹⁸ ס"ח התשס"ד, עמ' 540.

¹⁹ ה"ח התשס"ג, עמ' 604.

²⁰ חוקי א"י, כרך ב', עמ' 1368; התשי"ג, עמ' 98.

"תחום חוף הים" – תחום של 100 מטרים שיימדרד מקו החוף לכיוון היבשה וכן התחום שיימדרד מקו החוף לכיוון הים עד לקו עומק מים של 30 מטרים בתוך דים או עד למרחק של 1 מיל ימי, לפי הרחוק מקו החוף שביניהם;

"תיקון 69" – חוק זה בנוסחו לפי סעיף 21 לחוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד-2004.²¹

הועדה לשמירת הסביבה החופית 2. תוקם ליד המועצה הארצית ועדה לשמירת הסביבה החופית (להלן בתוספת זו – הועדה).

הרכב הועדה 3. (א) ואלה יהיו חברי הועדה:

(1) נציג שימנה שר הפנים, בעל הכשרה מקצועית בענייני תכנון ובניה מבין עובדי משרדו, והוא יהיה היושב ראש;

(2) שני נציגים שימנה השר לאיכות הסביבה, מבין עובדי משרדו, בעלי הכשרה בענייני תכנון או תכנון ימי;

(3) נציג שימנה שר התחבורה, בעל הכשרה בעניינים ימיים;

(4) נציג שימנה שר הביטחון;

(5) נציג שימנה שר התיירות;

(6) נציג שימנה שר התשתיות הלאומיות;

(7) נציג שימנה שר הבינוי והשיכון;

(8) נציג שימנה שר החקלאות ופיתוח הכפר;

(9) נציג בעל הכשרה מקצועית בענייני שמירת טבע, שתמנה רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע כהגדרתה בחוק גנים לאומיים;

(10) נציג שהוא אדריכל שאינו עובד המדינה והרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים כמשמעותו בחוק המהנדסים והאדריכלים, שימנה שר הפנים בהסכמת השר לאיכות הסביבה;

(11) שני נציגי רשויות מקומיות שימנה שר הפנים;

(12) נציג הגופים הציבוריים שענינם שמירת איכות הסביבה, המפורטים בתוספת לחוק ייצוג גופים ציבוריים שענינם בשמירת איכות הסביבה (תיקוני חקיקה), התשס"ג-2002,²² שימנה שר הפנים על פי המלצה שישו לו גופים אלה;

(13) שני נציגים שימנה שר הפנים בהסכמת השר לאיכות הסביבה, שהם בעלי מומחיות בתחום השמירה על הסביבה החופית;

²¹ ס"ח התשס"ד, עמ' 540.

²² ס"ח התשס"ג, עמ' 118.

(14) נציג שימנה שר הפנים בהתייעצות עם שר התחבורה שהוא בעל מומחיות בתחום התחבורה הימית.

(ב) תקופת כהונתה של הועדה תהיה 5 שנים.

(ג) חבר הועדה יכול לשוב ולהתמנות כחבר בוועדה לתקופות כהונה נוספות.

(ד) לדיוני הועדה יוזמן, דרך קבע, נציג מינהל מקרקעי ישראל ותהיה לו דעה מייעצת.

4. (א) לא תופקד ולא תאושר תכנית החלה בתחום הסביבה החופית או חלק ממנה, אלא לאחר קבלת אישור הועדה, או אם היא תכנית מפורטת המקיימת את כל ההוראות של תכנית מיתאר מקומית שאושרה בידי הועדה.

(ב) לא יינתן היתר לשימוש חורג בתחום הסביבה החופית, אלא באישור הועדה.

(ג) לא יינתן היתר להקלה בתחום חוף הים, ולא יינתן היתר להקלה מגובה בנין בתחום הסביבה החופית שאינו כלול בתחום חוף הים מתכנית שאושרה לאחר מועד כניסתו לתוקף של תיקון 69, אלא באישור הועדה.

(ד) לא יינתן היתר להקלה מגובה בנין בתחום הסביבה החופית לרבות תחום חוף הים מתכנית שאושרה לפני מועד כניסתו לתוקף של תיקון 69, אלא באישור הועדה.

(ה) הועדה רשאית לקבוע כי הצורך בקבלת אישור כאמור לא יחול על תכנית מסוימת או סוגי תכניות או היתרים בתחום הסביבה החופית או על חלק מתחומי תכניות אלה, שאין בביצועם כדי להוות שינוי מהותי של המצב התכנוני המאושר או לגרום להשפעה ניכרת על הסביבה החופית; קביעה כאמור, יכול שתחול על סוגי תכניות, או על אזורים מסוימים, ויכול שתהיה מותנית בהגבלות כפי שתקבע הועדה.

5. מוסד תכנון לא ייתן היתר לבניה, לשימוש או לפעולה אחרת הטעונה היתר לפי חוק זה לגבי תחום הסביבה החופית, אלא בהתאם לתכנית או להיתר שהתמלאו בהם דרישות סעיף 4, או בהתאם לתכנית שעומדת בהוראות סעיף 11.

6. (א) ועדת משנה בת חמישה חברים מבין חברי הועדה (להלן – ועדת המשנה), תחליט, בתוך שלושים ימים מיום קבלת התכנית מאת מוסד התכנון שהגישה לוועדה, אם התכנית טעונה אישורה של הועדה ותודיע על כך לכל חברי הועדה ולמוסד התכנון שהגישה את התכנית לוועדה.

(ב) הרכב ועדת המשנה:

(1) אחד מנציגי שר הפנים והוא יהיה היושב ראש;

(2) נציג השר לאיכות הסביבה;

(3) אחד מנציגי הרשויות המקומיות כפי שיקבע שר הפנים;

סייג לאישור תכנית, היתר לשימוש חורג והקלה

סייג למתן היתרים

תכנית הטעונה אישור הועדה

(4) נציג הגופים הציבוריים שענינם שמירת איכות הסביבה;

(5) נציג לפי סעיף 3(א)10 לתוספת זו.

(ג) לא החליטה ועדת המשנה בתוך 30 ימים מיום קבלת התכנית, יראו את התכנית כטעונה אישורה של הועדה.

(ד) החליטה ועדת המשנה כי התכנית טעונה אישור הועדה, תדון הועדה בנוגע לתכנית, בתוך 90 ימים מקבלת ההחלטה.

(ה) לא דנה הועדה בתכנית בתוך 90 הימים, כאמור בסעיף קטן (ד), תועבר התכנית להכרעת המועצה הארצית, והיא תקבל החלטה בענין בתוך 120 ימים מיום שהועברה התכנית להכרעתה.

(ו) חלק חבר הועדה על החלטת ועדת המשנה, רשאי הוא בתוך 15 ימים לאחר שהחלטת ועדת המשנה הומצאה לו, לבקש כי הנושא יועבר להכרעתה הסופית של הועדה; הוגשה בקשה כאמור, תועבר ההחלטה להכרעתה הסופית של הועדה.

(ז) הוראות סעיף זה יחולו גם על בקשות להיתר לפי סעיף 4.

7. (א) הועדה תפעיל את סמכויותיה תוך שתיתן את דעתה לצורך בשמירה על הסביבה החופית לתועלת הציבור ולהנאתו ולשמירה על ערכי הטבע, הנוף והמורשת שבה, במסגרת מכלול השיקולים התכנוניים, לרבות שיקולי תשתית.

סמכויות הועדה

(ב) לא תאשר הועדה לשמירת הסביבה החופית, תכנית או היתר הטעונים אישורה בתחום חוף הים, אלא לאחר שבחנה את ההצדקה באישורם אל מול ההכרה בערך של השמירה וצמצום הפגיעה בסביבה החופית לתועלת הציבור ולהנאתו ובערך של שמירת ערכי הטבע, הנוף והמורשת, ובאופן שלא יהיה בו כדי לגרום לפגיעה במידה העולה על הנדרש בזכות הציבור למעבר חופשי לאורך תחום חוף הים ותקבע, ככל הנדרש וככל האפשר, את האמצעים הנדרשים כדי לצמצם את הפגיעה בסביבה חופית וכדי לשקם את הפגיעה בסביבה החופית, אם תיגרם פגיעה כאמור.

(ג) הועדה תפעיל את שיקול דעתה בהתאם לסעיפים (א) ו-(ב) תוך אבחנה בין שטחים בנויים לשטחים פתוחים ומתוך דגש על שמירת השטחים הפתוחים בתחום הסביבה החופית.

(ד) הוראות סעיפים (א) עד (ג) יחולו גם על ועדת המשנה בהתאם לסעיף 6.

8. הרואה את עצמו נפגע על ידי החלטת הועדה לשמירת הסביבה החופית לפי סעיפים 4 או 5, או חבר הועדה, רשאים לערור עליה לפני המועצה הארצית לתכנון ולבניה, בתוך שלושים ימים מהיום שבו נמסרה להם הודעה על ההחלטה.

ערר

9. (א) המועצה הארצית רשאית לקבל את הערר, כולו או חלקו או לדחות את הערר או להחזיר את הענין לועדה לדיון מחדש. סמכויות המועצה הארצית בערר

(ב) המועצה הארצית תדון בערר בהתאם לסמכות הועדה כפי הקבוע בסעיף 7 לתוספת.

10. הוראות תוספת זו אינן גורעות מהגבלות על בניה או שימוש בקרקע על פי חוק זה ועל פי כל דין אחר, ולא יהיה במתן אישור בידי הועדה משום חיוב לתת אישור על פי חוק התכנון והבניה. שמירת דינים וסמכויות

11. אין בהוראות תוספת זו כדי לפגוע בתכנית שהיא בת תוקף ערב תחילת תיקון 69 וכל עוד התכנית בת תוקף או בתכנית מפורטת המקיימת את כל הוראותיה של תכנית מיתאר מקומית שהיא בת תוקף כאמור. הוראת מעבר

תחילה 22. תחילת חוק זה בתום 3 חודשים מיום פרסומו ברשומות.

י הודית נאות
השרה לאיכות הסביבה

אריאל שרון
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

משה קצב
נשיא המדינה

הודעת המערכת

בספר החוקים 1946, מיום י"א בתמוז התשס"ד (30 ביוני 2004), בעמודים 424 עד 429, התאריך המצוין בשוליים שבתחתית כל עמוד צריך להיות "י"א בתמוז התשס"ד, 30.6.2004" ולא כפי שפורסם.